

О. В. Макаренко¹, О. В. Кривов'яз², С. О. Кривов'яз²

ГЕНДЕРНО-ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ГЛАУКОМИ

¹ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»,

²Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Ключові слова: глаукома, чоловіки, жінки, онтогенез.

Проаналізували гендерний і віковий склад хворих на глаукому, які перебували на стаціонарному лікуванні у відділенні мікрохірургії ока Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М.І. Пирогова у 2008–2012 рр. Встановили, що у структурі захворюваності на глаукому переважають пацієнти чоловічої статі. За результатами аналізу, частота захворюваності на глаукому серед осіб працездатного віку є нижчою у порівнянні з незайнятим населенням.

Гендерно-возрастные особенности глаукомы

О. В. Макаренко, Е. В. Кривов'яз, С. А. Кривов'яз

Проанализировали гендерный и возрастной состав больных глаукомой, которые находились на стационарном лечении в отделении микрохирургии глаза Винницкой областной клинической больницы им. Н.И. Пирогова в 2008–2012 гг. Установили, что в структуре заболеваемости глаукомой преобладают пациенты мужского пола. По результатам анализа, частота заболеваемости глаукомой среди лиц трудоспособного возраста ниже по сравнению с неработающим населением.

Ключевые слова: глаукома, мужчины, женщины, онтогенез.

Запорожский медицинский журнал. – 2014. – №1 (82). – С. 34–36

Gender and age features of glaucoma

O. V. Makarenko, O. V. Kryvoviaz, S. O. Kryvoviaz

Gender and age structure of glaucoma patients who were treated at the eye microsurgery department of Vinnytsia regional Pirogov memorial clinical hospital during 2008–2012 years has been analyzed. It was found that the incidence of glaucoma in the structure is dominated by male patients. The analysis showed that the incidence of glaucoma among people of working age was lower comparing to non-working population.

Key words: glaucoma, men, women, ontogenesis.

Zaporozhye medical journal 2014; №1 (82): 34–36

Сьогодні термін «глаукома» об'єднує ряд патологій органа зору, що незворотно призводять до сліпоті, а отже, є важким захворюванням, що спричиняє інвалідизацію [1]. Глаукома виникає у людей працездатного віку, а відтак є проблемою не тільки медичною, але і соціальною, оскільки інвалідність у зв'язку із проблемами зору викликає суттєві фінансові видатки не лише для кожного окремого пацієнта, але і для держави загалом, бо пацієнти стають непрацездатними [2–4]. В останні десятиліття захворювання мало тенденцію до ураження осіб молодшого віку. Одні автори пов'язують цю тенденцію із кращим діагностуванням патології на початкових стадіях, інші наполягають на погіршенні екологічних умов та зростанні поширеності шкідливих звичок серед населення [5–7]. Однак єдиної думки щодо вирішення проблеми досі не має.

Гендерні особливості глаукоми також є суперечливими. В європейській науковій літературі панує думка, що чоловіки страждають на глаукому частіше, ніж жінки [1,6–7]. Проте така статистика обрахована загалом, без поділу на вікові групи та без урахування раси пацієнтів.

Серед осіб подільського регіону України подібні дослідження раніше не здійснювали, а отже не має можливості достовірно проектувати світові дані для оцінювання поширеності глаукоми в різних вікових групах на осіб, які проживають на території Вінницької області.

МЕТА РОБОТИ

Ретроспективний аналіз історій хвороб пацієнтів відділення мікрохірургії ока Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М.І. Пирогова за період з 2008 до 2012 р. для визначення гендерно-вікових особливостей аналізованого контингенту хворих.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Клінічною базою для виконання дослідження була Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М.І. Пирогова (ВОКЛ).

Групу дослідження склали 1418 пацієнтів із діагнозом первинна відкритокутова глаукома (841 чоловік і 577 жінок) віком від 14 до 92 років (середній вік – 67,12±7,64), які перебували на лікуванні у відділенні мікрохірургії ока ВОКЛ. Для досягнення мети дослідження вибірку за ознакою статі поділили на дві групи: I – хворі на глаукому чоловіки; II – хворі на глаукому жінки. Кожну групу поділили на 7 підгруп згідно зі схемою періодизації онтогенезу: А – хворі підліткового віку, В – хворі юнацького віку, С – хворі I зрілого віку, D – хворі II зрілого віку, Е – хворі літнього віку, F – хворі старечого віку та G – хворі-довгожителі.

Отже, виділили 12 груп дослідження:

- IA: 1 хворий на глаукому віком 14 років;
- IB: 6 хворих на глаукому чоловіків, середній вік – 19,67±1,11 року;
- IC: 8 хворих на глаукому чоловіків, середній вік – 30,50±2,25 року;

- ID: 197 хворих на глаукому чоловіків, середній вік – 54,99±3,80 року;
- IE: 496 хворих на глаукому чоловіків, середній вік – 67,94±3,35 року;
- IF: 132 хворих на глаукому чоловіків, середній вік – 78,35±2,37 року;
- IG: 1 хворий на глаукому віком 92 роки;
- IB: 1 хвора на глаукому віком 18 років;
- IC: 7 хворих на глаукому жінок, середній вік – 34,57±0,49 року;
- ID: 41 хвора на глаукому жінок, середній вік – 47,54±5,76 року;
- IE: 359 хворих на глаукому жінок, середній вік – 67,49±3,98 року;
- IF: 169 хворих на глаукому жінок, середній вік – 79,26±2,68 року.

Пацієнок підліткового віку та жінок-довгожителів у вибірці не було, тому групи ІА і ІГ не виділили.

Результати опрацювали за допомогою статистичного методу: для всіх показників визначали середньоарифметичне (M), похибку середньоарифметичного (m). За допомогою критерію Стьюдента (t) визначали показник достовірності (P).

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

У структурі захворюваності на глаукому частота випадків серед чоловіків становить 59,31%, а серед жінок – 40,69% (рис. 1).

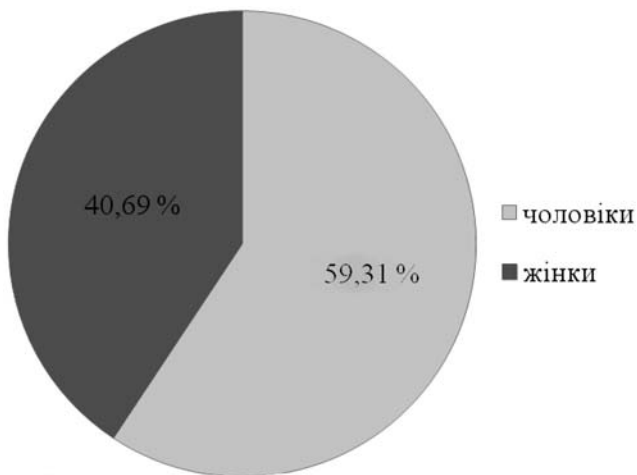

Рис. 1. Структура захворюваності на глаукому залежно від статі.

У групі ІЕ (пацієнти чоловічої статі віком 61–74 роки (літній вік)) частота захворювання на глаукому є найвищою та становить 34,98%. Для групи ІЕ (хворі на глаукому жінки літнього віку (56–74 роки)) частота захворювання є дещо нижчою – 35,32%. Щодо групи D (хворі II зрілого віку), то частота захворювання на глаукому серед чоловіків і жінок значно відрізняється і становить 13,89% і 2,89% відповідно. Слід також відзначити високу частоту захворюваності на глаукому у групі пацієнтів старечого віку: 9,31% – група ІF, 1,92% – ІF (рис. 2).

Результати ретельнішого аналізу свідчать, що частота захворюваності на глаукому серед осіб працездатного віку є нижчою у порівнянні з показниками незайнятого населення. Частка пацієнтів чоловічої статі працездатного віку становить 25,20% (рис. 3), що майже втричі більше, ніж у жінок відповідних вікових категорій (8,32%) (рис. 4).

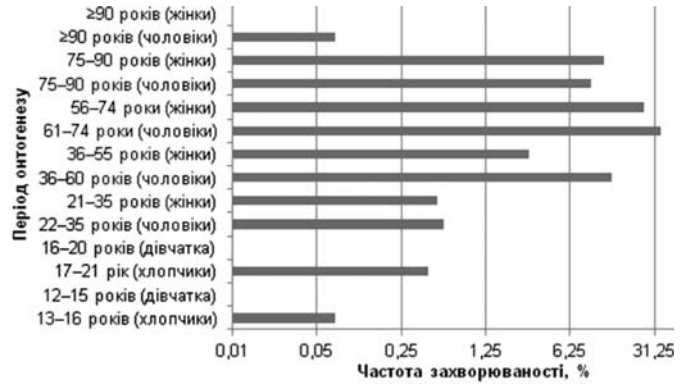

Рис. 2. Гендерно-вікова структура захворюваності на глаукому.

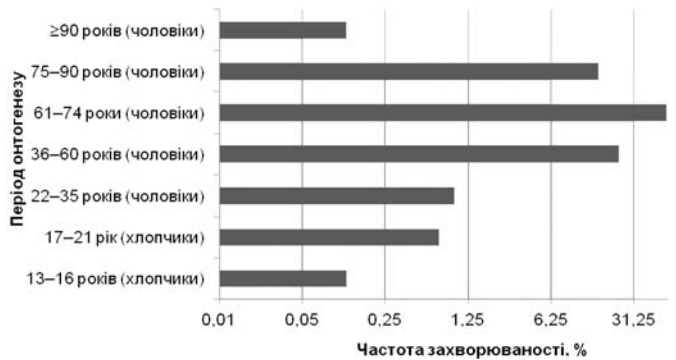

Рис. 3. Вікова структура захворюваності на глаукому серед пацієнтів чоловічої статі.

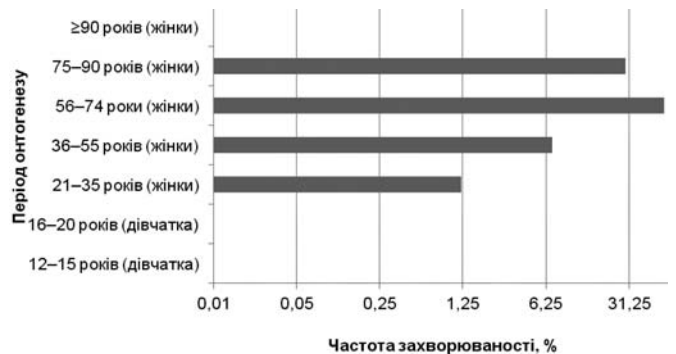

Рис. 4. Вікова структура захворюваності на глаукому серед пацієнтів жіночої статі.

Структурування за гендерною ознакою показало, що другою за кількістю хворих на глаукому чоловіків є підгрупа D (II зрілий вік), а для жінок цьому показнику відповідає літній вік (підгрупа F періоду онтогенезу).

ВИСНОВКИ

1. Проаналізували гендерний і віковий склад хворих на глаукому, які перебували на стаціонарному лікуванні у відділенні мікрохірургії ока Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М.І. Пирогова у 2008–2012 рр.

2. Результати дають змогу в майбутньому прогнозувати кількість уперше виявлених у Вінницькій області хворих на глаукому чоловіків і жінок, які належать до різних вікових груп.

3. Порівняння кількості вперше виявлених хворих на глаукому з прогнозованими значеннями дає можливість оцінювати і в подальшому при необхідності скорегувати роботу офтальмологічної служби області.

4. Отримані дані дають можливість розрахувати фінансування, що повинне бути передбачене в бюджеті лікувально-профілактичних закладів офтальмологічної служби, а також включене у фонд соціального страхування для оплати листків непрацездатності та фінансування допомоги інвалідам внаслідок глаукоми.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Global Initiative for the Elimination of Avoidable Blindness: action plan 2006-2011. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.who.int/blindness/Vision2020_report.pdf.
2. Волков В.В. Глаукома открытоугольная / В.В. Волков. – М.: МИА, 2008. – 352 с.
3. Нестеров А.П. Глаукома / А.П. Нестеров. – М.: Медицинское информационное агентство, 2008. – 360 с.
4. Damji K.F. Shields' Textbook of Glaucoma / K.F. Damji, S. Freedman, S.E. Moroi. – [6-th ed.]. – Lippincott Williams & Wilkins, 2010. – 656 p.
5. Национальное руководство по глаукоме (путеводитель) для поликлинических врачей / [Е.А. Егоров, Ю.С. Астахов, А.Г. Щуко]. – [1-е изд.]. – М., 2008. – 216 с.
6. Terminology and guidelines for glaucoma. – European Glaucoma Society, 2008. – 184 p.
7. Дуглас Дж. Р. Глаукома / Дж. Р. Дуглас. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. – 472 с.

Відомості про авторів:

Макаренко О.В., д. мед. н., зав. курсом фармакоелекономіки каф. фармакології, клінічної фармакології та фармакоелекономіки, ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України».

Кривов'яз О.В., к. фарм. н., доцент каф. фармації, Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, E-mail: SK16124@ Rambler.ru.

Кривов'яз С.О., к. мед. н., асистент каф. очних хвороб, Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова.

Поступила в редакцію 26.11.2013 г.